

בית חנקין בכפר יהושע

פיל בחדר

תערוכה קבוצתית

בהשתתפות:

אורי גרשט

אשרף פואח'רי

גדעון לוין

דבורה מורג,

דורית פיגוביץ גודארד

הילה עמרם

יובל שאול

ליאור לוין

לירון אוחיון

מורן קליגר

נעמה אופנהיים

סמאח שחאדה

ערן ענבר

פסי גירש

פתיחה: שבת 3.3.18 בשעה 11:00

שיח גלריה עם האמנים המציגים בתערוכה

שבת 17.3.18 בשעה 11:30

בוקר של יצירה משפחתית בתערוכות

יום א' 1.4.18 בשעה 11:00

הרצאה: "מסרים סמויים בדימויי חיות באמנות"

יום ג' 24.4.18 בשעה 19:30

נעילת התערוכה: 28.4.18

שעות פתיחה: שישי ושבתי בין 11.00-13.00
או בתיאום מראש בטל' 054-7474510
פרטים באתר: www.beithankin.org

התערוכה "פיל בחדר" עוסקת בייצוגי בעלי חיים המשמשים כביטוי אלגורי, רגשי או ביקורתי, ומעלים שאלות הנוגעות במציאות העכשווית. דימויי בעלי החיים מאפשרים להרחיק את המבט, ולהאיר היבטים סמויים של המציאות, שהשיח הישיר מתקשה לעתים לעסוק בו.

בעבודת הווידאו "ציפור נופלת" מתייחס **אורי גרשט** לציור של שארדן "ברוז תלוי על קיר ותפוז" משנת 1730. נפילתו הפתאומית של העוף התלוי, המתרסק באיטיות אל תוך השתקפותו, מחוללת תגובת שרשרת בדומה לאסון טבע - מחריד ומרהיב גם יחד. גרשט מרבה להתייחס בעבודותיו לציורי "טבע דומם" מתקופת הבארוק, שתיארו "ואניסט" (פרחים, פירות) כביטוי לציוי הנוצרי "זכור את המוות". בעזרת שימוש בטכנולוגיות מתקדמות של צילום דיגיטלי, גרשט "מותח" את הזמן משנייה במציאות לדקה בסרט, ובכך מעצים עד אינסוף את יכולת ראיית הפרטים של הצופה. העבודה מחדדת את הפער שבין המציאות לאופן תפישתנו אותה, ומעלה שאלה פילוסופית אודות משמעות הזמן החולף.

באירוניה ובביקורת כואבת מעלה **אשרף פואח'רי** אל פני השטח דימויים טעונים, המתייחסים לחיי החברה הערבית בארץ. באמצעות דימוי מסוגנן של חמור ובשילוב סמלים, טקסטים ודימויים רב תרבותיים, חושף פואח'רי פצע חברתי ופוליטי. החמור הידוע בכוחות ניווט והכרת השטח, הוא יצור מבוית, מסתפק במועט, ומשמש כסמל לעבודת פרך וכיניו גנאי. החמור האיקוני של פואח'רי אינו נושא על גבו את המשיח, אלא משא של עוולות, עיקשות והתמודדות יומיומית. זה עשרים ושתיים שנה חוזר הדימוי בעבודותיו, במצבים אירוניים, ביקורתיים וכואבים, מתוך תקווה נואשת לשינוי חברתי ותודעתו.

נדעון לוין מציג כלב מיחידת עוקץ, עטוי שמכיח צבאית המהודקת לצווארו כעניבת חנק. זהו פרט מתוך סדרה שבה נראים שני כלבים וחייל, כל אחד מהם מצולם בנפרד, עטופים בשמיכה צבאית. הדימוי ההרואי והשברירי גם יחד, מערער את יחסי הכוחות שבין האדם לכלבו ומעיד על שותפות גורל, לצד אלימות סמויה העטופה במעטפת של אסתטיקה מוקפדת.

עבודות הפיסול של **דבורה מורג** הן פרי ליקוט חפצים ושברי אובייקטים ישנים, וחיבורם לכדי יצורים היברידיים דמיוניים. פסלונים אלה, תוצר של סדר משובש ומאמץ הסדרה מחודש, משמרים בתוכם את המתח שבין השבר לבין השלם, וגם את מרחבי הזיכרון האצורים בכל אחד מחלקיהם. מאמץ החיבור מחדש מבטא את הצורך לשחזר זיכרונות משפחתיים אבודים מאירופה שלפני השואה, להיאחז בשברי ילדות, ומזמין את הצופה לערוך מסע אסוציאטיבי פרטי משלו.

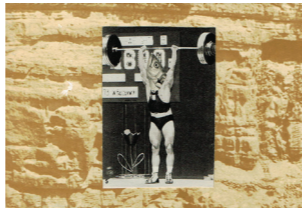
ברישומיה משתמשת **דורית פיגוביץ גודארד** בחומרים פשוטים ויומיומיים: עט ונייר, הזמינים בכל עת לשרבוט של הרהור, מחשבה או זיכרון. המילים בעבודותיה יוצרות משלב חסר היררכיה של שפה ספרותית ושפת רחוב. הייצוג הכפול של הכלבים חסרי הזהות, ברישומים לצד מילים, מבטא באופן סותר חמלה וגנאי גם יחד.

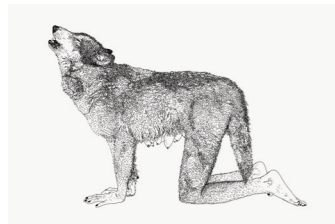
הילה עמרם יוצרת מוטציות ומבנים מדומיינים, המשלבים באופן מתעתע בין הטבעי למלאכותי. עמרם פועלת במרחב שבין המדעי לאמנותי, בניסיון להבין או לדמייין את סודות הבריאה. כמו מדען במעבדה מחתרתית, יוצרת עמרם אובייקטים הנראים כתוצרי ניסויים פסבדו מדעים: יצורים היברידיים מן החי ומן הצומח או תיעודים ויזואליים של תהליכי מחקר מומצאים. (העבודה מתוך "פתי בר" מוצגת בחדר הטבע).

העבודות של **יובל שאול** צומחות מתוך המתח שבין ה"חייתי" ו"המתורבת". בסדרת העבודות "העולם החדש" הזיקה ההדוקה שבין אסתטיקה לכוח הרסני מתגלמת ביצורים היברידיים של ספינות מלחמה בעלות קרני איילים, השועטות כעדר חיות במרחב חסר זהות אלי חורבן והרס. בסדרה "אין צדק רק אנחנו" העשויה מפרוות סוסים, מצביע שאול על יחסי הכוחות הלא שקולים בין הקורבן לניצוד ולצופה. שאול בוחר בפרוות, שבהן שלובים יחד הרוך והמוות, משיכה ודחייה, ויוצר מהן דימוי אסתטי שיש בו הפגנת כוח ויופי גם יחד. חיות הכלאיים יצוקות הברונזה שיצר שאול נראים כפסלוני קישוט, כפסלי פולחן או כמוטציות אבולוציוניות, ועולה מהן תחושת מתח אין סופי של רגע לפני הקריעה.

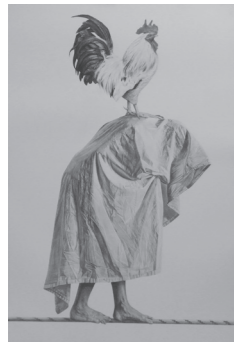
בניגוד למסורת ארוכה בתולדות האמנות, שבה תוארו בני האדם כבעלי חיים על מנת להאדיר תכונה אנושית כלשהי, בקולאז'ים של **לירון אוחיין** השימוש בבעלי החיים נעשה לשם הגחכה וביקורת על מאויים וחולשות אנוש, כמו קידוש הכוח וההצלחה כמטרה בפני עצמה או כערעור על מוסד הנישואים.

מורן קליגר יוצרת ברישום קפדני ועמלני דמויות כלאיים של בעל חיים ואדם, שבהן גלומים הפחדים והמאויים הקמאיים והיצריים של האדם - ספק יצור נעלה ספק חיה. יצוריה מישירים מבט אל הצופה, או מופיעים בתנוחה פתיינית, מעוררים תחושת התפעמות ודחייה גם יחד. קליגר חושפת את המתח האנושי שבין הפראי וה"מתורבת", ומערערת על ההיררכיה של "מותר האדם מן הבהמה".

בעלי החיים של **נעמה אופנהיים** המוצגים בחדר הטבע, נראים במבט ראשון עדינים ושבריריים, ומצויים בעולם חלומי ותמים. במבט שני הם נראים כלקוחים מסצנה של אגדת ילדים אפלה ומשובשת. יצוריה המשופדים בקופסת התכשיטים כאוסף פרפרים יוצרים דואליות בין תמימות ואהבת הטבע לבין פעולות אלימות של ניכוס.

ברישום היפר־ריאליסטי וירטואוזי רושמת **סמאח שאחדה** סצנה מבוימת, לרגע תיאטרלית וקסומה, לרגע מבטאת מציאות קשה מנשוא. הליכת ה"לוליין" על החבל הדק ברגליים יחפות, כפוף גב ועטוי סדין, נראית כפעולה אבסורדית ומכאיבה, המנוגדת לסדרי עולם. הסתרת הגוף משמשת כרמיזה להדרה חיצונית או כביטוי להתחבטות ומאבק פנימי נסתר. הדמות והמרחב חסרי זהות, החבל מוביל לשום מקום ורק התרנגול, בהיפוך תפקידים, נישא על גב הדמות הכפופה בגאון ובהתרסה.

ערן ענבר מבקש לנתק את מלאכת הרקמה מהמסורת המוכרת לנו, ומן האסוציאציה הסנטימנטלית שמתלווה אליה: ביתיות, נשיות, רכות ועדינות. בעבודות הרקמה הוא מתעד זדון, אלימות וניצול, תוך הזדהות עם האילמים מלעוק ועם החלשים מלמרוד. העיסוק המטאפורי בבעלי חיים, מעורר שאלות מוסריות בנוגע ליחסי הכוחות בין אדם לחי ובין אדם לאדם.

תחושת אי נוחות עולה בצילומים של **פסי גירש**. המוות מונח על מגש כסף או על כרית רכה, בקריצה מחויכת, בטכניקה ובאסתטיקה מוקפדת. החיות המתות המונחות בתנוחות אנושיות, על מצעים הלקוחים מעולמו היומיומי של האדם, נראות במבט ראשון כישנות, או מוצגות כיצורי כלאיים מרהיבים. המוות נראה "יפה" וחושני - האימה ממותנת. כותרות התצלומים המתארות בנוסח עובדתי את סיבת המוות, מנוגדות לתחושות החמלה והעדינות העולות בצילום עצמו ומפנות את המבט כלפי מעשי האדם. כמו עבודת הפחלוץ, פעולת הצילום משמרת את החיה מפני כליה ואובדן גמור.

ליאור לוין מציג בחדר הטבע מיצב סאונד המתייחס לחלל שבו שוכנים דרך קבע פוחלצים - ייצוגי חיים הכלואים במצב תמידי שבין חיים למוות. בקולאז' הקולי, המעובד, משולבים קולות בעלי חיים, קולות אדם וצלילים מעובדים, הנשמעים יחד כהמיה. בהתקרב המבקר לחלון התצוגה מובחנים קולות ברורים. פעולתו הרפלקסיבית של לוין לתצוגה מייצרת שינוי בחלל, מתערבת בזיכרונות העבר ומחיה את תחושת הזמן שעמד מלכת.